

Nhận xét 24 trường hợp chữa trên sẹo mổ lấy thai tại bệnh viện Phụ Sản Hà Nội 2009

**Tiến sỹ - bác sỹ CKII Nguyễn Huy Bạo
Thạc sỹ - bác sỹ Diêm thị Thanh Thuỷ**

Đặt vân đê

- **2008 BVPSHN tiếp nhận 12 tr.h chảy máu sau nạo hút thai, đặc điểm:**
 - Thai < 9 tuần
 - Tiền sử mổ đẻ cũ
 - SÂ: khôi âm vang hỗn hợp 4 – 10cm, ngang sẹo mổ đẻ cũ
- **10/12 phẫu thuật:**
 - 4 cắt tử cung bán phần
 - 6 cắt lọc khâu bảo tồn
- **Ghi nhận phẫu thuật: vùng vết mổ đẻ cũ giãn mỏng, tăng sinh mạch máu, dinh, đẩy lồi về phía bụng quang**
- **Giải phẫu bệnh: tổ chức rau thai**
- **Thai lạc chỗ trên sẹo mổ đẻ cũ - Ectopic Pregnancy Cesarean scar (EPCs)**

Mục tiêu

- Chẩn đoán sớm EPCs?
- Hướng xử trí thích hợp EPCs?

Tổng quan EPCs

- **Thể hiếm gặp của chửa ngoài tử cung**
- **Tăng cùng sự gia tăng của mổ đẻ**
- **Chẩn đoán dựa vào siêu âm:**
 - BTC và ống CTC không túi thai (đường niêm mạc liên tục)
 - Túi thai nằm lọt vào ngang vùng sẹo mổ đẻ cũ, lồi về BQ
- **Chưa có phương pháp điều trị tối ưu:**
 - Nội khoa: MTX (tại chỗ, toàn thân, phổi hợp)
 - Ngoại khoa: hút thai, nội soi, mổ mở
- **Theo dõi sau điều trị:**
 - β hCG
 - SÂ: khói âm hồn hợp ngang vùng sẹo mổ đẻ cũ
- **Biến chứng cao**
- **Nghiên cứu: ít**

Đối tượng và phương pháp NC

- ĐTNC: 24 trường hợp EPCs tại BVPSHN 2009
- PPNC: mô tả cắt ngang

Kết quả

- **Tuổi:** từ 26 đến 45 tuổi. Hay gặp từ 31- 35 tuổi
- **Số lần mổ để:** 1 lần: 9 ca, Từ 2 lần trở lên: 15 ca
- **Lần mổ để gần nhất:** 5 tháng - 8 năm
- **Triệu chứng lâm sàng: nghèo nàn**
 - Không triệu chứng: **8/24**
 - Ra máu âm đạo ít: **13/24**
 - Đau hạ vị: **3/24**
 - Băng huyết: **3/24**
- **Tuổi thai (SÂ):** 4 - 11 tuần
- **Số lần SÂ đến khi phát hiện EPCs:**
 - 1 lần: 10/24; 2 lần: 4 /24; >3 lần: 10/24
 - Phụ thuộc: đường SÂ, kỹ năng

Kết quả các phương pháp xử trí

Phương pháp	Thành công	Thất bại	Tổng
Theo dõi đơn thuần	1	0	1
MTX phối hợp	2	1	3
Hút thai đơn thuần	8	2	10
Hút thai + MTX	5	0	5
Mổ lấy khôi chửa	5	0	5
Tổng	21	3	24

Hút thai - Siêu âm

Hút thai Siêu âm	Thành công	Thất bại
Túi thai đẩy lồi về phía BQ	0	2
Túi thai xa đường niêm mạc BTC	0	1
Túi thai sát đường niêm mạc BTC	8	0
Mạch máu tang sinh	3	1

Kết luận

- Chẩn đoán dựa chủ yếu trên siêu âm
- Xử trí và tiên lượng:
 - Tuổi thai
 - Vị trí túi thai so với đường niêm mạc buồng tử cung
 - Doppler tăng sinh mạch
 - β hCG

Gợi ý chỉ định

- **Chỉ định hút thai đơn thuần hoặc kết hợp MTX:**
 - Tuổi thai siêu âm **4 - 8 tuần**
 - Vị trí túi thai gần đường niêm mạc buồng tử cung
 - Doppler: ít tăng sinh mạch
- **Chỉ định MTX kết hợp:**
 - Tuổi thai siêu âm **4 - 6 tuần**
 - Vị trí túi thai xa đường niêm mạc buồng tử cung
 - Doppler: tăng sinh mạch nhiều
- **Mổ lấy túi thai, bảo tồn TC**
 - Tuổi thai trên 8 tuần
 - Túi thai đẩy lồi nhiều về phía BQ
 - Doppler nhiều mạch tăng sinh cả về phía BQ
 - Túi cùng Douglas có dịch
 - Shock

Kiến nghị

- **Cần thêm các nghiên cứu:**
 - Tìm phương pháp điều trị thích hợp
 - Nguyên nhân?
- **Khuyến cáo rộng:**
 - Phát hiện sớm
 - Xử trí hoặc chuyển tuyến kịp thời

Túi thai đầy về phía bàng quang

Túi thai sát niêm mạc tử cung

Túi thai cách xa niêm mạc tử cung

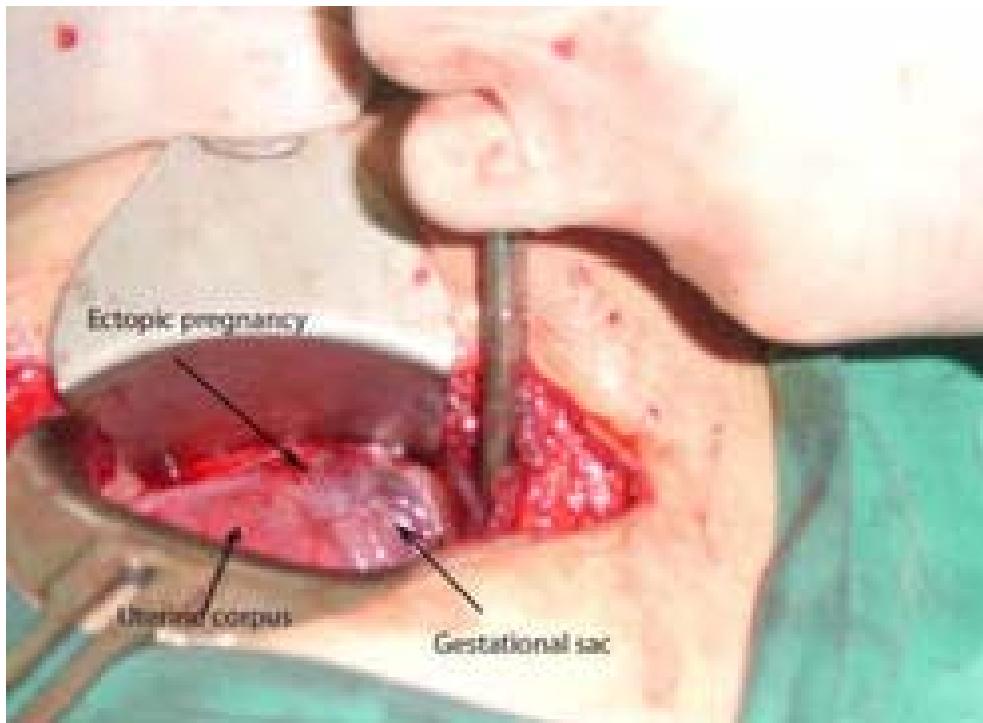
Khối âm vang hỗn hợp tại sẹo mổ cũ sau hút thai

Sẹo mổ cũ sau hút thai 8 tuần

Phẫu thuật mở lấy khối chứa

Xin chân thành cảm ơn